

ROSLAN Muhamad
ISHAK Saat
Universiti Pendidikan Sultan Idris

**OPERASI PASUKAN F DALAM PEMBANTERASAN PARTI
KOMUNIS MALAYA (PKM) DI SEMENANJUNG MALAYSIA
1971-1989**

***F TEAM OPERATION IN THE DEPORTATION OF THE COMMUNIST
PARTY OF MALAYA (CPM) IN PENINSULAR MALAYSIA IN 1971-1989***

Artikel ini memaparkan mengenai kewujudan dan operasi Pasukan Rahsia Unit Cawangan Khas Polis Di Raja Malaysia (PDRM) iaitu Pasukan E3F atau dikenali juga dengan nama Pasukan F dalam misi membanteras pengganas komunis ketika kebangkitan kedua PKM pada tahun 1968-1989 di Semenanjung Malaysia. Kegagalan pemberontakan bersenjata ketika Darurat 1948-1960 memberi ruang kepada PKM untuk melakukan kebangkitan kedua. Lantaran itu, pasukan keselamatan negara khususnya PDRM menerusi Pasukan F merangka dan merancang strategi tersusun yang penuh dengan taktikal berhelah dalam usaha melakukan penghapusan terhadap PKM. Kehebatan dan kepakaran Pasukan F dalam menumpaskan pengganas komunis dilakukan dalam operasi-operasi rahsia. Oleh kerana kerahsiaan yang tinggi, kewujudan Pasukan F tidak pernah didedahkan kepada umum sama ada dalam bentuk penceritaan atau penerbitan. Kerahsiaan pasukan ini adalah atas faktor keselamatan. Oleh sebab kewujudan pasukan ini tidak pernah dibukukan sebelum ini, kajian ini dilakukan dengan menggunakan kaedah penyelidikan temubual dengan individu yang terlibat secara langsung dalam operasi yang dijalankan. Hasil kajian ini mendapati bahawa kehebatan dan kepakaran Pasukan F dalam melakukan gerakan berhelah terhadap pembanteras komunis sehingga membawa kepada perletakan senjata. Seterusnya merintis kepada Perjanjian Damai Hat Yai pada 2 Disember 1989.

Kata kunci: Parti Komunis Malaya (PKM), Polis DiRaja Malaysia (PDRM), Perjanjian Damai Hat Yai, Pasukan F & keselamatan

This article is regarding the existence and operations of the Secret Team from the Special Branch Unit of the Malaysian Royal Police Force (PDRM) which is the E3F Team also known as Team F in the mission to exterminate the Communist Terrorist during the rise of the PKM during 1968-1989 in Peninsular Malaysia. The failure of

the armed rebellion during the emergency of 1948-1960 provided the opportunity for PKM to rise for the second time. Because of this, the national security especially the F Team from the Malaysian Royal Police Force (PDRM) devised and planned an organised strategy filled with tactical deceptions in the efforts to permanently terminate PKM. The skills and intensity of the F Team in disabling the Communist Terrorist was conducted in secret operations. Due to the high levels of confidentiality, the existence of the F Team has never been exposed to the public either in fictional form or in publication. The confidentiality of the team is for the purpose of safety and security. Therefore due to the reasons that the existence of this team had never been publicized, this research is conducted by using a research instrument such as interviews with the individuals involved first hand in the operations that had been conducted. The results of this research indicated that the greatness and skills of the F Team in asserting tactical warfare towards the purpose of terminating the Communist has led them to armistice and surrender. This pioneered the Hat Yai Peace Accord in 2nd December 1989.

Keywords: *Malayan Communist Party (PKM), Malaysian Royal Police Force (PDRM), Hat Yai Peace Accord, F Team & security*

Pengenalan

Keamanan dan kestabilan sesebuah negara merupakan sesuatu yang amat penting dalam memastikan pentadbiran sesebuah negara itu berjalan lancar. Di Malaysia, keamanan negara semakin menunjukkan peningkatan yang positif. Hal yang demikian ini adalah disebabkan oleh kecekapan pentadbiran pemerintahan dan juga peranan berkesan khususnya Polis Di Raja Malaysia (PDRM). Pada tahun 1948-1960, Tanah Melayu pernah melalui zaman yang tidak tenteram. Zaman Darurat berpunca daripada pemberontakan bersenjata yang dicituskan oleh Parti Komunis Malaya (PKM). Kegagalan Parti Komunis Malaya untuk mencapai objektifnya melalui *constitutional*, telah mendorongnya menggunakan kekerasan. Satu langkah telah diambil oleh mereka dengan mengadakan kekerasan dan kekejaman.¹ Hasil daripada kecekapan pemerintah dan pasukan keselamatan, darurat dapat ditamatkan pada 31 Julai 1960. Namun begitu, pada tahun 1968, PKM sekali lagi mencetuskan huru-hara dengan kebangkitan kedua mereka. Ketika menyambut ulang tahun ke-20 gerakan bersenjata PKM pada 1 Jun 1968, Jawatankuasa Pusat PKM mengisytiharkan untuk meneruskan perjuangannya dengan mengutamakan corak keganasan bersenjata.² Justeru itu, rakyat di negara ini sekali lagi berdepan dengan ancaman PKM. Pelbagai operasi dan penguatkuasaan undang-undang dilakukan untuk membanteras kebangkitan kedua PKM. PDRM menerusi Unit

Cawangan Khas tidak ketinggalan dalam usaha menghapuskan penyusupan dan pemberontakan bersenjata PKM. Sebelum ini tidak pernah didedahkan kepada umum tentang kewujudan pasukan rahsia Cawangan Khas dalam usaha membanteras pengganas komunis. Sehingga pada 26 Disember 2016, Ketua Polis Negara pada ketika itu, Tan Sri Khalid Abu Bakar mendedahkan kepada umum tentang kewujudan pasukan elit yang dikenali sebagai Pasukan F.

Pasukan F

Pasukan F diasaskan dan diketuai oleh Superintenden Leong Cheef Woh³ pada 1 Mac 1971. Berbekalkan pengalaman selama 18 tahun dalam misi memburu komunis, Superintenden Leong merasakan penubuhan Pasukan F ini dapat merungkai segala permasalahan yang sedang dialami oleh negara pada ketika itu.⁴ Pengalaman ketika berkhidmat di unit Cawangan Khas *Regional Border Committee Office* (RBCO)⁵ Selatan Thailand digunakan sepenuhnya untuk menjayakan misi pembanterasannya ini. Slogan '*Hanya Yang Berani*' ini membuktikan strategi yang dilakukan oleh Pasukan F cukup terancang dan tersusun dalam menghapuskan keganasan PKM. Pasukan F menggunakan logo kepala harimau kumbang yang membawa maksud kelicikan pengganas komunis ketika berada di hutan belantara. Huruf F yang ada di dalam mulut harimau kumbang pula membawa maksud Pasukan F menyusup masuk ke dalam kelompokan komunis yang dikatakan licik itu.⁶ Objektif Pasukan F ialah menangkap pengganas PKM hidup-hidup. Seperti kata-kata bekas pengasas Pasukan, *Senior Assistant Commissioner* (SAC) Datuk Dr. Leong Chee Woh;

*"In 13 Years, we captured 1,700 communist, we had 48 kills. It could have been more than 1,000 kills, but we did not want that. Our goal was to capture them and gain intelligence. A hundred dead bodies cannot speak. Our objective was always to capture, and i'm glad to say we did not lose a single man throughout our duty."*⁷

*"One man alive is more valuable than one hundred dead man. So our motto was to capture alive at the time"*⁸

Pada peringkat awal penubuhan, pasukan ini terdiri daripada 15 orang anggota termasuklah beberapa orang bekas komunis iaitu *Surrender Enemy Personnel* (SEP) dan *Capture Enemy Personnel* (CEP). Kerakusan dan keberanian PKM secara terbuka melakukan keganasan menyebabkan pasukan ini menambah keanggotaannya. Namun begitu penambahan ini tidak melebihi 50 orang anggota. Penambahan ini adalah untuk menyaingi kekuatan komunis yang dilihat semakin mengganas dan melakukan beberapa siri serangan termasuklah membunuh Ketua Polis Negara iaitu Tan Sri Abdul Rahman Hashim pada 7 Jun 1974⁹ manakala membunuh Ketua Polis Perak iaitu Tan Sri Khoo Choo Kong

pada 13 November 1975.¹⁰ Tidak cukup dengan itu, pengganas komunis juga meletupkan Tugu Negara pada 26 Ogos 1975¹¹ serta pada 3 September 1975, komunis telah menyerang kem Pasukan Polis Hutan (PPH) di Jalan Pekeliling, Kuala Lumpur dengan membaling bom tangan yang meragut nyawa dua orang anggota PPH dan mencederakan 41 orang yang lain.¹²

Tugas menjejaki pengganas komunis ini memerlukan kesabaran dan komitmen yang tinggi. Pasukan F perlu mempelbagaikan perancangan yang lebih kepada gerakan berhelah agar pengganas komunis sama ada daripada Unit Penggempur mahupun *Armed Work Force* (AWF) tidak sedar bahawa mereka sedang diintip.¹³ Bagi sebuah pasukan kecil seperti Pasukan F ini, kejayaan yang dicapai adalah satu pencapaian memberangsangkan. Kunci utama kejayaan pasukan ini adalah terletak kepada kepakaran dan kemampuan melakukan risikan. Anggota dalam Pasukan F sangat rapat, bekerjasama dan penuh berdisiplin meskipun berbeza agama dan bangsa. Hasil daripada semangat kekeluargaan yang tinggi ini, terbentuknya *Band of Brotherhood* dalam kalangan mereka.¹⁴

Pasukan ini mencapai pelbagai kejayaan, antaranya ialah menawan pasukan tentera penggempur PKM iaitu AWF di Selangor, Pahang dan selatan Perak, Pasukan ini juga berjaya menumpaskan pasukan AWF Ke-1 di Rawang, Selangor, AWF Ke-5 di Barat Bentong, Pahang, AWF Ke-7 di Cheroh, Pahang, AWF Ke-9 di Telemong dan Mancis, Pahang, AWF Ke-15 di Mentakab dan Jerantut, Pahang serta AWF Ke-21 di Kuala Kubu Bharu, Selangor. Tangkapan juga dilakukan terhadap pengganas komunis yang terdiri daripada pelbagai pangkat. Ini termasuklah pangkat tertinggi iaitu *Central Committee Member* hinggalah pangkat paling bawah iaitu *Branch Committee Member*.¹⁵

Sepanjang tempoh penubuhan pasukan ini, Pasukan F berjaya menjalankan berpuluh-puluh operasi membanteras komunis. Operasi utama di Semenanjung Malaysia dan dianggap besar dapat dikelaskan kepada dua tahap iaitu tahap pertama (1971-1978) dan tahap kedua (1982-1988). Antara operasi besar yang dilakukan Pasukan F pada tahap pertama 1970-an ialah Operasi Senyap, Operasi Ginseng (1976-1977), Operasi Kelong (April-Disember 1977), Operasi Sawit (Disember 1978). Manakala operasi yang dilakukan pada tahap kedua (1982-1988) ialah Operasi Kelah (1982), Operasi Ular (18 Disember 1988), Operasi Pancing (April 1984-Julai 1988), Operasi Kelisa (10 Mei 1986), Operasi Tapah (3 Oktober 1978), Operasi Taalong (1988). Namun begitu, terdapat juga operasi yang dilakukan di Sarawak iaitu Operasi Paraku/Chien Meh, (1990). Pasukan F ini dibubarkan secara rasminya pada 1 Mei 1995 dengan jumlah keanggotaan keseluruhannya seramai 164 orang.¹⁶ Kewujudan Pasukan F selama 24 tahun ini dibubarkan bagi mengelakkan berlakunya pertindihan tugas dengan cawangan lain. Hari ini, selepas tamat Perang Dingin dan dalam dunia globalisasi, keselamatan perlu dilihat dalam konteks yang lebih luas merangkumi isu-isu yang bukan bersifat ketenteraan.¹⁷ Lantaran itu anggota Pasukan F yang masih berkhidmat dalam PDRM terpaksa melalui

proses pertukaran ke bahagian lain dalam Cawangan Khas ini termasuklah dipindahkan ke negeri lain atau daerah lain.¹⁸

Operasi Pasukan F Ketika Insurgensi

Pasukan F memainkan peranan yang amat besar dalam membanteras kegiatan subversif PKM sehingga PKM bersetuju untuk mengadakan Perjanjian Damai Hatyai pada 2 Disember 1989. Peranan dan keberanian Pasukan F dapat dilihat dalam beberapa operasi yang dilakukan oleh pasukan ini sepanjang 24 tahun kewujudannya. Berikut adalah beberapa operasi yang dilakukan oleh Pasukan F di semenanjung Malaysia.

Operasi Tahap Pertama (1971-1978)

Operasi senyap merupakan operasi pertama yang dijalankan oleh Pasukan F selepas penubuhannya pada tahun 1971. Operasi ini merupakan operasi bersama Pasukan F dan pasukan 69 Komando (VAT 69). Operasi Senyap dilancarkan berikutan maklumat yang diperolehi daripada Pasukan Cawangan Khas Kedah mengenai sepasukan pengganas komunis PKM menyusup dari Selatan Thailand. Penyusupan pengganas komunis ini berlaku pada bulan Mei 1971 di kawasan hutan di Kulim, Kedah. Pengganas komunis juga membina kem sementara di kawasan tersebut. Operasi ini diketuai oleh Superintenden Leong Chee Woh untuk menghalang kemaraan pengganas komunis terbabit dengan melakukan risikan.¹⁹

Dalam operasi ini, Pasukan F menggunakan seorang penoreh getah yang dikenali sebagai Soh Chai sebagai pemberi maklumat. Pasukan F juga terpaksa mengambil masa beberapa bulan untuk melakukan intipan dan risikan terhadap pengganas komunis tersebut. Setelah maklumat diperolehi menerusi Soh Chai, pada pertengahan November 1971, Pasukan F bergerak untuk melakukan serangan hendap. Serangan hendap ini juga dibantu oleh 69 Komando dan tiga kompeni Askar Melayu Diraja.²⁰ Dalam serangan hendap tersebut, tiga orang pengganas komunis ditembak mati, manakala yang lain sempat melarikan diri, menyebabkan operasi memburu saki baki komunis ini diteruskan. Pasukan F berjaya membunuh kesemua sembilan orang pengganas komunis. Selain daripada itu juga, Pasukan F berjaya merampas berpuluh-puluh senjata api dan bekalan makanan komunis di kem sementara tersebut. Kejayaan ini sekali lagi berjaya menghalang pergerakan komunis di Kulim, Kedah.²¹

Satu lagi operasi yang dijalankan pada tahap pertama ini ialah Operasi Jinseng. Operasi Jinseng bertujuan membanteras pengganas komunis di sekitar Kuala Lumpur. Operasi tersebut dilaksanakan pada sekitar tahun 1976 hingga 1977. Operasi Jinseng juga menggunakan strategi penyamaran oleh anggota Pasukan F serta kerjasama anggota komunis yang ditawan dan berkhidmat

dengan Pasukan F. Dalam operasi ini, Inspektor Kamaruddin Hashim atau *Kenny* melakukan penyamaran untuk mendapatkan maklumat pasukan pengganas komunis di sebuah lombong tinggal di Batu Caves, Selangor. Inspektor Kamaruddin bertanggungjawab untuk meninjau lokasi lombong tersebut setelah mendapat maklumat bahawa satu pertemuan antara gerakan bawah tanah PKM di Batu Caves dengan unit Penggempur Ke-6 PKM kawasan lombong tersebut. Pertemuan ini dirancang untuk menyebarkan pengaruh komunis di Kuala Lumpur.²² Hasil daripada pemantauan yang dilakukan oleh Kamaruddin dipadankan pula dengan maklumat daripada seorang lelaki pemilik kedai *sinseh*. Lelaki berkenaan merupakan anggota gerakan bawah tanah PKM yang berpangkat *Area Committee Member* (ACM) yang ditawan oleh Pasukan F dan kemudiannya bekerjasama sebagai pemberi maklumat. Menerusi lelaki tersebut, dia sendiri akan bertemu dengan tiga orang komunis dari unit Penggempur Ke-6 pada 23 Ogos 1976 di sebuah pondok di lombong tinggal tersebut.²³ Pertemuan ini adalah bagi menyebarkan pengaruh komunis dan menambah keanggotaan melalui propaganda yang dirancang.

Setelah maklumat diperoleh, Kamaruddin melaporkan kepada ketua Pasukan F iaitu Timbalan Pegawai Turus Pasukan F, ASP Sonny Tait. Pasukan F dengan kerjasama Pasukan Cawangan Khas Kuala Lumpur bertindak untuk melakukan serangan hendap. Pasukan F dan Cawangan Khas melakukan serangan hendap terhadap tiga orang komunis yang lengkap bersenjata dan bom tangan. Hasil daripada serangan itu, ketiga-tiga orang anggota komunis ditembak mati. Selain daripada itu juga Pasukan F merampas beberapa pucuk senjata api dan bom tangan milik komunis berserta risalah propaganda dan bahan makanan. Kejayaan Pasukan F dan Cawangan Khas ini dapat melumpuhkan pergerakan komunis daripada Unit Penggempur Ke-6 dan pasukan gerakan bawah tanah yang bergerak aktif di sekitar Selangor dan Kuala Lumpur. Berikutan selesainya operasi ini, Pasukan F membantu Cawangan Khas Kuala Lumpur untuk menangkap lebih 50 anggota pergerakan bawah tanah komunis.²⁴

Dalam Operasi Jinseng ini juga, Pasukan F berjaya memberkas dua kumpulan bekas pelajar dari sekolah Cina yang terlibat dalam Organisasi Pengganas Komunis. Kumpulan pertama seramai lapan orang merupakan bekas pelajar di Sekolah Menengah Tsun Jin. Mereka terdiri daripada Leow Teck Hong, Loh Beng Huat, Tou You Kwan, Koay Teck Chun, Cheng Kim Tong, Kok Poh Choon, So Oi Lan dan Kai Yew Wai. Ke semua mereka ini terlibat dengan pertubuhan bawah tanah MPLL. Gambar di bawah menunjukkan sekumpulan lapan orang pelajar Sekolah Menengah Tsun Jin yang menganggotai pertubuhan bawah tanah MPLL.

Gambar 1.1 Organisasi Bawah Tanah MPLL
(Bekas Pelajar Sekolah Menengah Tsun Jin, Kuala Lumpur)

Cheng Kim Tong

Leow Teck Hong

Loh Beng Huat

Tou You Kwan

Kai Yew Wai

Koay Teck Chun

Kok Poh Choon

So Oi Lan

Sumber: Gambar ihsan daripada Datuk Dr. Leong Chee Woh.

Manakala satu kumpulan lagi merupakan anggota pertubuhan bawah tanah MNLF yang juga merupakan bekas pelajar Sekolah Menengah Chung Hwa. Kumpulan ini terdiri daripada 10 orang iaitu Yong Sen Moi, Yong Kim Chin, Low Beng Huat, Ang Ee Nyao, Lim Huat Choo, Chooi Aik Kim, Lee Song Fong, Wong Say Chuan, Cheng Kwai Thai dan Seow Ching Seng. Kedua-dua kumpulan ini diberkas pada tahun 1977. Gambar di bawah menunjukkan 10 orang pelajar Sekolah Menengah Chung Hwa Kuala Lumpur yang terlibat dengan kumpulan bawah tanah MNLF.²⁵

Gambar 1.2 Organisasi Bawah Tanah MNLF
(Bekas Pelajar Sekolah Menengah Chung Hwa, Kuala Lumpur)

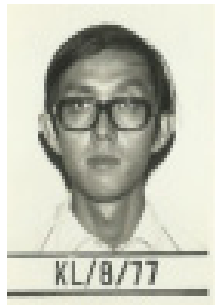
Yong Sen Moi

Lim Huat Choo

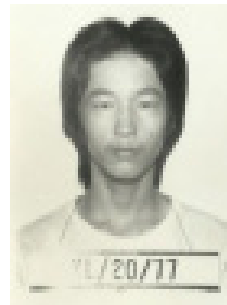
Low Beng huat

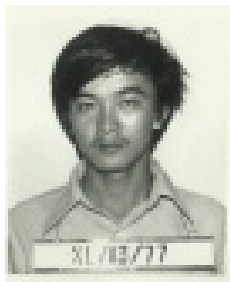
Ang Ee Nyao

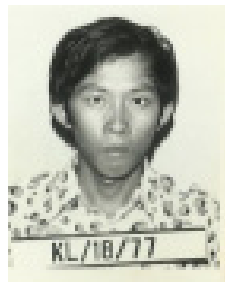
Yong Kim Chin

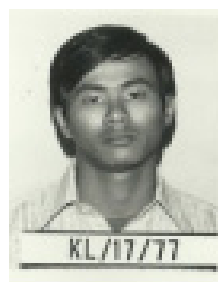
Seow Ching Seng

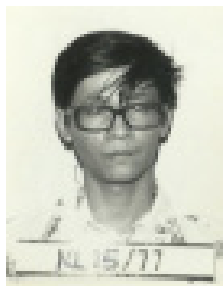
Chooi Aik Kim

Cheng Kwai Thai

Wong Say Chuan

Lee Song Fong

Sumber: Gambar ihsan daripada Datuk Dr. Leong Chee Woh.

Pasukan F terus memburu pengganas komunis dengan melancarkan Operasi Kelong pada tahun 1977. Operasi ini merupakan antara operasi terpenting. Operasi Kelong dilancarkan selepas tertangkapnya pemimpin kanan *Malayan National Liberation Front* (MNLF), *Central Committee Member* (CCM) Char Kai Leong (*Robin*) pada 2 April 1977 di kawasan hutan Bentong, Pahang.²⁶ Operasi Kelong ini dilaksanakan oleh Pasukan F dengan kekuatan anggota seramai 15 orang. Operasi ini dilakukan di kawasan hutan Telemong dan Karak di Pahang. Operasi Kelong bertujuan untuk menghalang gerakan pasukan bawah tanah PKM daripada melebarkan pengaruhnya ke bahagian selatan Semenanjung Malaysia. Operasi ini menggunakan anggota komunis sebagai umpan untuk menahan anggota pasukan bawah tanah PKM yang lain. Sebelum itu hasil daripada maklumat yang diperolehi oleh CCM, Char Kai Leong pada 10 Mei 1977, Pasukan F berjaya menawan dua orang anggota gerakan bawah tanah PKM iaitu Ah Hoon atau dikenali juga sebagai *Batman* dan Tien Chen.²⁷ *Batman* ditangkap ketika datang ke tempat di mana tersimpannya maklumat dalam *Dead Letter box*.²⁸

Pada 14 Mei 1977, operasi untuk menawan seramai 14 orang anggota gerakan bawah tanah PKM dijalankan. *Robin*, *Batman* dan Tien Chen memainkan peranan mereka untuk memujuk 14 orang anggota komunis tersebut untuk menyerah diri kepada Pasukan F. Strategi Pasukan F yang menggunakan bekas anggota komunis ternyata berjaya menawan 14 orang lagi anggota gerakan bawah tanah PKM yang masih berada di hutan Telemong. Kesemua anggota gerakan bawah tanah PKM ini diterbangkan dengan menggunakan bantuan helikopter *Alouette* milik Tentera Udara Diraja Malaysia (TUDM). Setelah membawa keluar semua anggota komunis yang menyerah diri, Pasukan F meneruskan operasi ini di hutan Telemong dan Karak sehingga bulan Disember 1977.²⁹ Berikutan tamatnya operasi ini, Pasukan F berjaya menembak mati tiga orang anggota bawah tanah PKM dan menahan 18 orang anggota yang lain. Selain daripada itu juga, operasi ini berjaya merampas puluhan pucuk senjata api dan wang tunai sejumlah RM 177, 000

yang ditanam di hutan tersebut.³⁰Gerakan Bawah Tanah MNLF yang bergerak aktif di Kuala Lumpur, Selangor, Negeri Sembilan, Pahang, Melaka, Johor dan Singapura berjaya dilumpuhkan. Dengan penangkapan 18 orang pengganas komunis tersebut.³¹

Rentetetan daripada peristiwa penangkapan Robin dalam Operasi Kelong, lebih banyak maklumat yang diperolehi oleh Pasukan F. Robin mendedahkan tentang pergerakan pasukan bawah tanah komunis setelah pemimpin itu berjaya dipujuk dan sanggup berpaling tadah. Robin mendedahkan maklumat yang begitu penting mengenai pemimpin pergerakan MNLF di bahagian selatan iaitu *State Committee Member* (SCM) Seng Kang. Berikutan pendedahan ini, Pasukan F melancarkan Operasi Seng Kang pada tahun 1977. Seng Kang merupakan warganegara Singapura yang giat mengukuhkan pengaruh MNLF di selatan merangkumi negeri Johor, Negeri Sembilan, Melaka dan beberapa bahagian di Selangor serta Pahang. Menurut Kamaruddin, Seng Kang dan anggota MNLF dilihat sebagai individu yang mengumpulkan dana untuk keperluan logistik, pakaian dan ubat-ubatan kepada unit penggempur di hutan khususnya Unit Penggempur Ke-5 serta Unit Penggempur Ke-6. Atas dasar itulah Pasukan F ditugaskan melakukan operasi ini untuk memberkas SCM Seng Kang. Operasi ini sekali lagi dipimpin oleh DSP Kamaruddin Hashim atau Kenny. Setelah mendapat maklumat mengenai Seng Kang, Kamaruddin dan beberapa orang anggotanya menunggu Seng Kang dalam sebuah kebun kelapa sawit. Walau bagaimanapun, usaha ini tidak membuahkan hasil apabila Seng Kang berjaya meloloskan diri. Pada bulan Oktober 1977, gerakan kedua diatur oleh Kenny untuk memberkas Seng Kang setelah mendapat maklumat bahawa Seng Kang dan isterinya bersembunyi di sebuah kebun sayur di Kulai, Johor. Kali ini berlaku pertempuran antara Kenny dengan sekumpulan anggota MNLF. Seng Kang berjaya ditangkap dalam serbuan tersebut. Namun begitu, Seng Kang memilih untuk tidak bekerjasama dengan pihak polis sebaliknya mohon untuk dibicarakan. Setelah didapati bersalah, Seng Kang dijatuhi hukuman gantung manakala isterinya dihukum penjara selama 10 tahun.³² Justeru itu dengan penangkapan Seng Kang, Pasukan F berjaya membasmi pergerakan bawah tanah PKM di negeri Johor seterusnya melumpuhkan pergerakan komunis di selatan.

Operasi seterusnya dalam tahap pertama pambanterasan komunis oleh Pasukan F ialah Operasi Sawit. Operasi tersebut dijalankan pada bulan Disember 1978 di Tanjung Malim, Perak Operasi tersebut dilakukan oleh empat orang anggota iaitu, Inspektor Kamaruddin Hashim, Swee Leong, Sang Chai dan Kaw Koo.³³ Mereka mendapat arahan daripada Timbalan Ketua Turus Pasukan F, DSP Sonny Tait untuk menjalankan operasi ini bagi membantu Cawangan Khas Perak. Operasi Sawit ini bertujuan untuk memberkas dua orang anggota pengganas komunis dari Unit Penggempur Ke-6 PKM. Salah seorang daripada mereka ialah *Area Committee Member* (ACM) Tai Cheek Long atau dikenali sebagai Ah Meng.

Berdasarkan maklumat yang diperoleh, kedua-dua orang pengganas ini akan mengadakan pertemuan dengan seorang anggota MNLF di sebuah kedai makan di jalan Tanjung Malim menghala ke Ipoh. Pasukan F merancang strategi untuk menangkap kedua-dua anggota Unit Penggempur Ke-6 ini. Setelah berlaku pergelutan di dalam kedai makan tersebut, Pasukan F berjaya menembak mati salah seorang daripada mereka. Manakala seorang lagi berjaya diberkas. Pengganas komunis yang diberkas itu ialah ACM Ah Meng dan diserahkan kepada pasukan Cawangan Khas Perak.

Dengan tertangkapnya ACM Ah Meng, Cawangan Khas Perak turut berjaya mengesan lokasi ketua Ah Meng iaitu *State Committee Member* (SCM) Cheng San. Berdasarkan maklumat, Cheng San merupakan pengganas komunis yang memimpin operasi keganasan di kawasan selatan Perak dan Hulu Selangor. Cheng San juga merupakan orang kanan kepada Ketua Unit Penggempur Ke-6 PKM, *Central Committee Member* (CCM) Chong Chor.³⁴

Pada 3 Oktober 1978, Pasukan F sekali lagi menjalankan satu operasi untuk memberkas anggota pasukan *Malayan National Liberation Front* (MNLF). Operasi ini dikenali sebagai Operasi Tahap. Operasi ini dilaksanakan oleh Pasukan F dengan kekuatan lima orang anggota. Operasi Tahap juga menggunakan taktikal dan strategi penyamaran daripada bekas anggota MNLF yang diambil berkhidmat untuk Pasukan F iaitu Ah Hoon atau Batman. Operasi Tahap yang dilancarkan adalah rentetan daripada penangkapan salah seorang anggota MNLF, Ah Siu di hadapan Hotel Federal, Kuala Lumpur pada 1 Oktober 1978. Penangkapan anggota MNLF ini adalah daripada hasil maklumat yang diberikan oleh Ketua Cawangan Khas (KCK) Kuala Lumpur, Asisten Komisioner Leong Chee Woh.³⁵

Ah Siu diarahkan untuk menghantar bekalan makanan kepada Pasukan AWF Ke-10 di hutan Tahap pada 3 Oktober 1978. Pasukan F tiba di kawasan hutan Tahap pada jam 6 pagi, 3 Oktober 1978. Setibanya di kawasan tersebut, van *Volkswagen Combi* yang dinaiki oleh Ah Siu dan lima orang anggota Pasukan F diserang hendap dari atas bukit. Dalam peristiwa berbalas tembakan selama hampir setengah jam ini, Pasukan F berjaya menembak mati seorang anggota komunis wanita dan mencederakan seorang lagi anggota komunis. Dalam serangan itu juga, pengganas komunis berjaya membunuh Batman.³⁶

Hasil siasatan, mendapati anggota komunis yang cedera ditembak oleh Pasukan F merupakan Ketua Pasukan AWF Ke-10 yang dikenali sebagai Monte dan komunis wanita yang ditembak mati itu merupakan isteri kepada Monte. Dengan penahanan Monte, Kontinjen Polis Perak juga berjaya menahan kesemua 14 anggota AWF Ke-10.³⁷

Operasi Tahap Kedua (1981-1988)

Operasi pertama yang dilakukan oleh Pasukan F dalam tahap kedua

pembantaranan komunis ialah Operasi Kelah. Operasi tersebut dilancarkan pada tahun 1981. Operasi ini dijalankan dalam beberapa fasa. Operasi ini bertujuan untuk menumpaskan Unit Penggempur Ke-16 PKM. Kumpulan ini menyusup masuk menerusi hutan dari Betong Thailand dan membina penempatan serta berpusat di hutan Pahang, Selangor dan Perak. Penyusupan ini bertujuan untuk bergabung dengan Unit Penggempur Ke-6 PKM yang bertapak di Pahang. Penggabungan ini juga bertujuan untuk memberikan bantuan senjata api dan alat perhubungan tambahan (*Radio Telecommunication sets*).³⁸ Kecekapan dan keberanian Pasukan F ini berjaya menghalang pertemuan dan penggabungan kedua-dua unit penggempur tersebut. Dalam Operasi Kelah Fasa 1 yang dijalankan pada awal tahun 1981, Pasukan F melakukan penjejakan terhadap seorang penganas komunis daripada AWF Ke-7 iaitu CT Loner. AWF Ke-7 terletak di bawah naungan Ketua Unit Penggempur Ke-6 iaitu CCM Chong Chor. AWF Ke-7 dipimpin oleh seorang komunis wanita yang bernama Ma Hoong.³⁹ Anggota Pasukan F iaitu ASP Kamaruddin Hashim dan ASP Mahmud Hambali menyamar sebagai pencari kayu di hutan Kuala Lipis, Pahang bagi mengumpul maklumat mengenai Loner. Loner yang sebelum ini terputus hubungan dengan kumpulannya ketika serangan yang dilakukan oleh Pasukan F di hutan Benta, Pahang.

CT Loner terpaksa mencari perlindungan untuk menyelamatkan diri dengan mendapat bantuan daripada Mona. Mona merupakan seorang anggota komunis yang sering berhubung dengan Chong Chor dan anggota bawah tanah PKM dalam hal-hal berkaitan makanan dan bantuan lain. Mona sebenarnya sudah berkerjasama dengan Pasukan F. CT Loner berjaya dihapuskan dengan bantuan Mona. Pembunuhan CT Loner menjadi titik tolak kepada Operasi Kelah untuk fasa seterusnya bagi menghalang pertemuan Pasukan Penggempur Ke-16 dengan Pasukan Penggempur Ke-6 PKM di Sungai Ruan, Raub, Pahang.⁴⁰

Operasi Kelah diteruskan lagi untuk fasa kedua, yang dilaksanakan pada 7 hingga 27 Februari 1981. Operasi Kelah Fasa dua dilakukan sekitar Kerdu, Padang Tengku, Sungai Tempoyang, Sungai Jelai, Kuala Lipis, Pahang dan di Gua Musang, Kelantan.⁴¹ Pasukan F mendapat maklumat awal bahawa Pasukan Penggempur Ke-16 berada di Gua Musang dan akan ke Kuala Lipis dengan menaiki kereta api, dengan demikian Pasukan F menyusun strategi dengan berpecah kepada dua kumpulan. Satu kumpulan ke Gua Musang manakala satu kumpulan lagi ke Kuala Lipis. Pasukan F mengambil masa beberapa minggu melakukan intipan namun masih tidak berhasil. Pasukan F menggunakan strategi mengumpun bekas anggota komunis yang berpaling tadah iaitu Mona untuk membawa 10 orang anggota Kumpulan Penggempur Ke-16 PKM melalui jalan raya. Pasukan F melakukan penyamaran sebagai anggota polis biasa dengan melakukan sekatan jalan raya pada sebelah malam dan awal pagi pada 7, 26, dan 27 Februari 1981. Dalam sekatan ini Pasukan F berjaya menawan 10 orang anggota komunis sekaligus dapat menghalang pertemuan Pasukan Penggempur Ke-16 dengan Pasukan Penggempur Ke-6

PKM.

Operasi Kelah diteruskan lagi dengan Fasa ke-3 pada 18 hingga 21 Mac 1981 di Padang Tengku, Pahang. Objektif fasa ke-3 adalah untuk menjejaki saki baki anggota pasukan Penggempur Ke-6 yang diketuai oleh CCM Chong Chor. Chong Chor menghantar dua orang kanannya iaitu Amat dan Thompsom untuk menjejaki 10 orang anggota komunis yang ditangkap sebelum ini. Pasukan F melakukan sekatan jalan raya untuk memberkas kedua-dua pengganas komunis ini. Dalam operasi ini seorang anggota Pasukan F bertindak menyamar sebagai anggota komunis dengan memandu teksi untuk membawa Amat dan Thompson ke Padang Tengku, Pahang. Kedua-dua pengganas komunis ini ditangkap bersama-sama dua pucuk pistol jenis *carbine* dan dua butir bom tangan dalam sekatan jalan raya tersebut.

Dalam usaha meneruskan misi memburu pengganas komunis, Pasukan F menggunakan tipu helah dengan mengarahkan Amat, Thompson dan Ah Chor menulis sepucuk surat kepada Chong Chor bagi mengadakan pertemuan dengan Ah Chor. Pertemuan yang dirancang ini adalah untuk menangkap ketua Pasukan Penggempur Ke-6 PKM iaitu CCM Chong Chor. Namun begitu, Chong Chor menghantar wakilnya iaitu Roger dan Benson. Kedua-dua wakil ini juga berjaya diberkas oleh Pasukan F.⁴²

Dengan kejayaan Operasi Kelah ini, Pasukan F berjaya menawan 10 orang daripada Unit Penggempur Ke-16 termasuk ketuanya Ah Chor⁴³ dan menembak mati empat orang anggota pengganas komunis daripada unit Penggempur Ke-6, PKM.⁴⁴ Operasi ini juga berjaya merampas sejumlah besar senjata api dan alat perhubungan radio. Kejayaan menghapuskan dan menghalang Unit Penggempur Ke-16 daripada bergabung dengan Unit Penggempur Ke-6 ini dilihat amat penting. Kejayaan menghalang gabungan ini dapat melemahkan kekuatan PKM dari segi kekuatan senjata dan alat-alat telekomunikasi yang diletakkan di Gua Chandu, Kelantan.

Pasukan F terus melakukan pencarian dan penjejakan terhadap pengganas komunis. Satu lagi operasi yang melibatkan Pasukan F ialah Operasi Ular. Pada peringkat awal operasi ini dikenali sebagai Operasi Kambing.⁴⁵ Operasi ini dilaksanakan pada tahun 1984. Operasi Ular mempunyai beberapa siri iaitu siri pertama hingga siri ke-20.⁴⁶ Operasi Ular mengambil tempoh yang agak lama iaitu tiga tahun bermula daripada tahun 1982 hingga 1984. Dalam menjejaki pengganas komunis, sekali lagi Pasukan F menggunakan strategi penyamaran. Kali ini enam orang anggota Pasukan F menyamar sebagai buruh yang melakukan pelbagai pekerjaan termasuklah sebagai penoreh getah di Ladang Chang Ah Moi, Kuala Kubu Baru, Selangor.⁴⁷ Penyamaran dalam Operasi Ular ini adalah semata-mata untuk menangkap atau menghapuskan seorang pemimpin kanan AWF Ke-21 iaitu *District Central Member* (DCM) Pang Wu yang terkenal sebagai seorang anggota komunis yang berpengaruh. Pang Wu merupakan anggota komunis yang begitu licik.⁴⁸ Selain daripada bertempur dengan pasukan keselamatan, Pang Wu juga giat melakukan

kegiatan memeras ugut tauke balak di sekitar Selangor untuk mengumpul dana dalam usaha menyebarkan pengaruh PKM. Selain daripada memeras ugut, DCM Pang Wu juga giat meraih sokongan dalam kalangan buruh berbangsa India di sekitar Estet Kerling dan Rawang di Selangor dan Slim River di Perak. Buruh India ini dijadikan mata dan telinga komunis untuk menjejaki maklumat tentang pasukan keselamatan.⁴⁹ Berikutan beberapa kejadian pengganas komunis bertemu untuk meraih sokongan daripada penduduk India di situ, seorang anggota Pasukan F iaitu Sarjan Peralakan Rajoo⁵⁰ atau dikenali sebagai Maniam dalam kalangan anggota F ditugaskan untuk menyamar sebagai buruh di kawasan tersebut bagi melakukan tugas *under cover* bagi mendapatkan maklumat.⁵¹

Setelah hampir sebulan menyamar, Pasukan F mendapat maklumat daripada risikan bahawa DCM Pang Wu akan menuju ke Bukit Fraser, Pahang untuk bertemu dengan pasukan AWF Ke-6 pada 16 Disember 1984. DCM Pang Wu melalui jalan di Sungai Meranti untuk ke Bukit Fraser. Berdasarkan maklumat juga, Pang Wu akan pulang dari Bukit Fraser pada 18 Disember 1984 dan akan melalui jalan yang sama. Pasukan F yang diketuai oleh Sub-Inspektor Abdul Kalam Suhaimi⁵² bersama Sarjan Ibrahim Che Mat, Konstabel Rosli Edrus dan Konstabel Redzuan Busu diarahkan untuk melakukan serangan hendap terhadap DCM Pang Wu pada 18 Disember 1984.⁵³ Pasukan F memasang tujuh butir *claymore mine*⁵⁴ di laluan yang dijangka menjadi laluan DCM Pang Wu. Setelah mendapati sekumpulan anggota komunis melalui laluan tersebut dan memasuki *killing zone*, Abdul Kalam memberi isyarat kepada Sarjan Ibrahim Che Mat untuk menekan alat kawalan jauh bagi meletupkan *claymore mine*. Letupan yang kuat itu gagal membunuh pengganas komunis menyebabkan Abdul Kalam melepaskan 17 das tembakan M16 terhadap pengganas komunis tersebut.⁵⁵ Setelah serangan hendap dilakukan, Sub-Inspektor Abdul Kalam Suhaimi segera membuat laporan kepada pegawai tentera di Rawang, Selangor. Hal ini adalah kerana lokasi kejadian merupakan di bawah pengawasan pihak tentera. Namun hasil daripada pemeriksaan yang dilakukan oleh pihak tentera, letupan tersebut berjaya mengorbankan empat orang anggota komunis termasuk DCM Pang Wu. Dalam serangan hendap ini juga, Pasukan F berjaya merampas sejumlah senjata api termasuk selaras senjata api milik seorang anggota PPH yang terkorban ketika bertempur dengan komunis di hutan Kuala Lipis, Pahang pada tahun 1980.⁵⁶ Pembunuhan ke atas DCM Pang Wu membuktikan kejayaan Operasi Ular hasil daripada keberanian dan kepakaran Pasukan F.

Pasukan F terus melancarkan operasi pamanterasan terhadap pengganas komunis. Operasi Pancing dilancarkan pada 2 hingga 6 Jun 1987 meliputi kawasan pekan Rawang dan kawasan Estet Sungai Tempayan, Selangor seta di lebuh raya Kuala Lumpur-Ipoh. Operasi Pancing bertujuan untuk menawan dua orang pengganas komunis wanita di sebuah klinik di pekan Rawang. Pada malam 5 Jun 1987, seorang pekedai runcit yang dikenali

sebagai Sam didatangi oleh dua orang komunis wanita iaitu Penolong Ketua Pasukan AWF 1, Siew Hong bersama pengikutnya, Tan Bee Hoong untuk menggugurkan kandungan. Sam menghubungi Cawangan Khas Selangor mengenai tujuan dua orang pengganas komunis tersebut. Pasukan F dihantar untuk melakukan tangkapan terhadap pengganas komunis tersebut.

Pada pagi 6 Jun 1987, Pasukan F seramai tujuh orang anggota yang diketuai oleh Inspektor N. Subramaniam menuju ke kawasan yang dilaporkan untuk melakukan tangkapan. Setelah beberapa jam melakukan intipan, akhirnya kedua-dua orang pengganas komunis wanita tersebut berjaya ditangkap. Pasukan F sekali lagi diarahkan untuk melakukan satu operasi untuk menangkap empat orang pengganas komunis yang bersembunyi di Estet Sungai Tempayan di barat Lebuh Raya Kuala Lumpur-Ipoh. Dua orang anggota Pasukan F iaitu Sarjan Ibrahim Che Mat dan Thompsom bersama komanden askar dan Pasukan Khas Perisikan Tempur (PKPT) menuju ke lokasi berkenaan untuk melancarkan serangan ke atas kem musuh. Pada masa itu, dua orang pengganas komunis sedang menunggu kepulangan Siew Hong dan Tan Bee Hoong. Serangan hendap dilakukan oleh Pasukan F dan berjaya membunuh kedua-dua orang pengganas komunis tersebut. Akibat daripada mendengar tembakan daripada serangan hendap ini, dua orang pengganas komunis daripada Pasukan AWF 1 melarikan diri ke hutan. Pasukan F berjaya merampas sepucuk pistol lama, lima butir bom tangan, 33 butir peluru .9 mm buatan sendiri, tujuh *magazine Carbine* .305, dua pucuk pistol.38, dua laras *carbine* dan sejumlah dokumen.⁵⁷

Operasi Pancing diteruskan lagi setelah Pasukan F mendapat maklumat daripada orang awam bahawa sekumpulan pengganas komunis menetapkan pertemuan dengan pembalok di kawasan Templer Park, Rawang. Operasi ini bertujuan untuk memberkas Ketua AWF 1 iaitu DCM Ah Keong. Pasukan F berjaya menembak mati DCM Ah Keong manakala dua orang pembantunya berjaya meloloskan diri.⁵⁸

Operasi seterusnya ialah Operasi Kelisa yang dilaksanakan pada 10 Mei 1986 di ladang getah Kepong Meh Mentakab, Pahang. Operasi ini dilakukan dengan kekuatan seramai lapan orang anggota Pasukan F yang terdiri daripada Inspektor Razak Karim, Inspektor Zahaliman Jamin, Inspektor Borhan Daud, Koperal Detektif Hussin Saion, Koperal Detektif Yusuf Omar, Koperal Detektif Riboet Dekin, Lans Koperal Detektif Husin Taib dan Konstabel Detektif Mazaruddin Hamzah. Anggota Pasukan F dilengkapi dengan dua laras M16, satu *pump gun 12 bore* dan enam HK MP5.⁵⁹

Dalam operasi ini Konstabel Detektif S. Sriitharan bertindak menyamar sebagai pekerja estet getah. Penyamaran ini dilakukan selama 11 bulan untuk mengesan pergerakan komunis di kawasan tersebut. Berdasarkan maklumat risikan yang diperoleh oleh Pasukan F, sebanyak 11 pertemuan dilakukan oleh lima orang anggota pasukan AWF Ke-15 yang diketuai oleh DCM Wong Chew Nam atau dikenali juga sebagai Ah Poh Suk dengan pasangan suami isteri

berbangsa India di sebuah rumah di estet berkenaan. Rumah tersebut didiami oleh sembilan orang iaitu pasangan suami isteri tersebut bersama enam orang anak mereka dan seorang pekerja estet iaitu S. Sritharan. Pertemuan dengan keluarga berkenaan bertujuan untuk mempengaruhi pasangan suami isteri tersebut supaya menerima propaganda komunis membelikan bekalan makanan kepada mereka. S.Sritharan sendiri pernah beberapa kali berurusan dengan Ah Poh Suk dan pengikutnya untuk membelikan bahan makanan di pekan Mentakab.⁶⁰

Ah Poh Suk dan pengikutnya merupakan anggota AWF Ke-15 yang paling dikehendaki oleh pasukan keselamatan kerana giat menyebarkan propaganda serta bergerak aktif di sekitar barat Pahang. Mereka kerap bertempur dengan pasukan keselamatan. Selain daripada itu, mereka juga kerap melakukan aktiviti memeras ugut tauke balak di sekitar Raub, Bentong dan Temerloh.

DCM Ah Poh Suk dan pengikutnya akan mengunjungi rumah tersebut dan S. Sritharan menyampaikan maklumat kepada Pasukan F. Pasukan ini tiba di rumah berkenaan pada 9 Mei 1986 dan bersembunyi di dalam sebuah bilik yang dijadikan stor baja di rumah berkenaan. DCM Ah Poh Suk tiba bersama tiga orang pengikutnya yang terdiri daripada dua orang wanita dan seorang lelaki di rumah berkenaan. Ah Poh Suk dan seorang pengikut lelaki lengkap berpistol dan dua laras senjata panjang serta bom tangan yang tergantung di dada. Manakala isteri Ah Poh Suk dan seorang pengikut perempuan juga lengkap bersenjata. Pasukan F terus menyerbu dan terpaksa menembak mati DCM Ah Poh Suk serta pengikutnya kerana Ah Poh Suk bertindak balas. Pasukan F juga berjaya merampas empat laras senjata panjang jenis *Carbine* dan AK47, dua pucuk pistol dan sebutir bom tangan.⁶¹

Operasi Taloong merupakan operasi terakhir dilakukan oleh Pasukan F dalam tahap pembantaranan 1982-1988 di Semenanjung Malaysia. Operasi ini berjaya menangkap semua saki-baki anggota pengganas komunis yang bersembunyi di hutan serta menangkap hidup-hidup Chong Chor.⁶² Taloong membawa maksud *Naga Besar* dalam Bahasa Cina. *Naga Besar* ini ditujukan kepada Chong Chor kerana mempunyai pengaruh yang paling kuat dalam kalangan pengganas komunis. Chong Chor atau nama sebenarnya Chueng Thin Thye juga memiliki pelbagai nama yang lain seperti Ai Chai Kang atau *Shorty Kang*. Unit Penggempur Ke-6 pimpinan Chong Chor ditubuhkan pada 1 Oktober 1973 di Jerkoh, Pahang. Dalam tempoh empat hingga lima tahun penubuhannya, Chong Chor melebarkan kawasan gerakan bersenjatanya dan berkembang ke seluruh Pahang dan Selangor. Kawasan liputan di bawah Chong Chor terbahagi kepada beberapa unit. Unit Kerja Bersenjata Pertama (6 orang) di Serendah Selangor, Unit Kerja Bersenjata Ke-5 di Bentong, Pahang (8 orang), Unit Kerja Bersenjata Ke-7 di Cheroh, Pahang (10 orang), Unit Kerja Bersenjata Ke-9 di Sungai Ruan, Pahang (6 orang), Unit Kerja Bersenjata Ke-11 di Triang/Telemong (10 orang), Pahang dan Unit Kerja Bersenjata di Kuala

Kubu Bharu/Kerling Selangor (7 orang).⁶³

Operasi Taloong yang mengambil masa selama lima bulan ini bermula pada 2 Mei 1988 dan berakhir pada 13 Julai 1988. Operasi Taloong dilaksanakan di beberapa kawasan yang melibatkan Kuala Lumpur, Kajang, Ulu Yam dan Jalan Gombak di Selangor. Operasi ini juga turut melibatkan beberapa kawasan lain seperti di Jalan Bentong lama, Pahang dan Slim River Perak. Pada 2 Mac 1988, beberapa orang anggota Pasukan F melakukan satu perancangan rapi untuk menangkap Chong Chor yang pada ketika itu menaiki sebuah kereta *Mitsubishi Galant Super Touring* bernombor pendaftaran BCC 3318 dari Cheras menuju ke Kuala Lumpur.⁶⁴ Maklumat tentang Chong Chor ini diperoleh daripada Ketua Unit Kerja Bersenjata (AWF) Ke-9 iaitu Pang Kuan. Pang Kuan dan Isterinya, ACM Ah Yin sebelum ini ditangkap oleh Pasukan F di Jalan Pasar Kuala Lumpur. Pang Kuan memberikan kerjasama kepada Pasukan F untuk mengesan kedudukan Chong Chor. Setelah pengesanan diperoleh oleh Pasukan F mengenai Chong Chor, satu strategi dirancang untuk menangkap Chong Chor. Anggota Pasukan F mengekori kenderaan yang dinaiki oleh Chong Chor bersama dua orang pengikutnya. Kenderaan yang dinaiki Chong Chor dan pengikutnya berhenti di hadapan pusat membeli belah Globe Silk Store di Jalan Tuanku Abdul Rahman, Kuala Lumpur. Salah seorang daripada pengganas komunis tersebut keluar dari kenderaannya dan menuju ke sebuah kedai buku bersebelahan Globe Silk Store. Chong Chor dan seorang lagi pengikutnya iaitu Ketua AWF Ke-5, DCM Yong Nam menunggu di dalam kereta. Pada ketika inilah anggota Pasukan F menyerbu kenderaan tersebut dan mengheret Chong Chor dan Yong Nam masuk ke dalam Van C20 yang dinaiki oleh anggota Pasukan F. Anggota Pasukan F yang lain pula menahan seorang lagi pengikut Chong Chor.⁶⁵

Chong Chor berjaya diberkas bersama dua orang pengikutnya tanpa pertumpahan darah walaupun pengganas ini mempunyai senjata. Antara anggota Pasukan F yang terlibat dalam penangkapan Chong Chor ialah Konstabel Detektif Idros Said, Konstabel Detektif Mohd Yunus Nasir, Konstabel Detektif Norisham Borhan, Konstabel Detektif Yusof Omar, Inspektor Voon Ken Hong, Konstabel Detektif Ku Shariman Ku Hashim, Konstabel Detektif Ahmad Tajuddin Ishak, Inspektor Borhan Daud, Inspektor Mohd Noh Khamis dan Sarjan Hussien Saion.⁶⁶

Pasukan F mendapat maklumat mengenai rancangan beberapa orang pengganas komunis daripada AWF Ke-5 yang merancang untuk mengembom sebuah bas di Genting Highland. Pasukan F meminta Yong Nam menulis sepucuk surat kepada pasukannya untuk menghantar seorang wakil bertemu pasukannya. Setelah tiba hari yang dirancang, Pasukan F yang diketuai oleh Kenny bersama beberapa orang anggota iaitu Mohd Nor, Mohd Din Ibrahim, Razak Mohd Nor, Jimmy dan Lobo serta Ketua Turus E3 (M) Mohd Said Awang menuju ke kawasan persembunyian pengganas komunis.⁶⁷ Seorang anggota pengganas komunis yang berpaling tadah masuk ke tempat

persembunyian dan membawa makanan yang dicampur dengan ubat tidur.⁶⁸ Setelah ke semua anggota komunis pengsan, Pasukan F menahan ke semua lapar orang pengganas komunis yang pengsan tersebut. Semua senjata api dan bahan letupan milik komunis dikumpulkan untuk dibawa keluar. Setelah operasi di kawasan Genting Highland ini berjaya, Pasukan F mencari dan menangkap saki baki pengganas komunis di hutan-hutan sekitar negeri Perak, Pahang serta Selangor. Penangkapan yang paling ramai ialah tangkapan yang dibuat di Tanjung Malim Perak iaitu seramai 30 orang pengganas komunis.⁶⁹ Ini merupakan tangkapan terakhir yang dibuat dalam Operasi Taalung. Jumlah keseluruhan penangkapan terakhir dalam Operasi Taloong ini adalah seramai 83 orang.⁷⁰ Melalui operasi ini juga Pasukan F melakukan rampasan beratus-ratus pucuk senjata api dan bahan letupan serta alat perhubungan komunis. Sewaktu kemuncak kekuatan Unit Penggempur Ke-6, kekuatannya adalah seramai 170 orang. Namun begitu selepas tertangkapnya Chong Chor kekuatan ini berkurangan kepada 85 orang. Hal ini adalah kerana 20 orang daripada mereka berpaling tadah, 38 orang terbunuh manakala 27 orang meninggal akibat pelbagai penyakit.⁷¹ Kejayaan Pasukan F menghapuskan Unit Penggempur Ke-6 PKM di Semenanjung Malaysia menyebabkan aktiviti pemberontakan pengganas komunis dapat ditamatkan. Peranan yang dimainkan oleh Pasukan F membawa satu kejayaan yang besar kepada pasukan keselamatan negara.

Kesimpulan

Peranan yang dimainkan oleh pasukan PDRM khususnya Pasukan Rahsia Cawangan Khas, Pasukan F begitu besar ertinya kepada keselamatan negara khususnya bagi memastikan kedaulatan negara terus terjamin. Keberanian dan kehebatan anggota Pasukan F dalam melakukan risikan terhadap aktiviti komunis menjadikan pasukan ini dilihat berjaya dalam misi menumpaskan musuh. Pendekatan yang digunakan oleh pasukan ini agak berlainan jika dibandingkan dengan pasukan keselamatan lain. Pendekatan memenangi hati dan meresapi minda musuh ternyata membuahkan kejayaan yang gemilang kepada pasukan ini. Sumbangan yang besar dalam membanteras anasir subversif yang dilakukan oleh pengganas komunis membawa kepada lumpuhnya pergerakan PKM dan mewujudkan satu persepakatan untuk meletakkan senjata. Anggota Pasukan F yang berani menyusup ke dalam kawasan musuh untuk memujuk supaya bekerjasama dengan pihak kerajaan merupakan titik tolak kepada kejayaan ini. Kejayaan mempengaruhi sebilangan besar anggota pengganas komunis di hutan membawa kepada kepincangan dan kelemahan musuh. Pasukan F sememangnya memberikan sumbangan yang besar dalam menghapuskan anggota bawah tanah komunis di kawasan bandar dan luar bandar. Sepanjang 24 tahun penubuhan pasukan ini, seramai 48 orang pengganas komunis dapat dihapuskan. Manakala seramai 171 orang pengganas komunis ditangkap di hutan dan 1,432 anggota pasukan bawah

tanah PKM yang aktif di kawasan bandar serta luar bandar berjaya ditangkap. Namun begitu, sumbangan dan peranan pasukan keselamatan lain tidak dinafikan. Banyak operasi lain pembersihan komunis yang dijalankan oleh pasukan keselamatan lain khususnya angkatan tentera Malaysia. Kejayaan operasi Pasukan F membantu kepada kejayaan rundingan damai Hat Yai pada 2 Disember 1989 sekaligus menamatkan pemberontakan bersenjata yang berlarutan selama 41 tahun.

Nota Akhir

1. Nurul Huda/Ariffin Bin Muda, 1972/1973. "Darurat : Implikasinya Terhadap Kemasyarakatan dan Ekonomi di Tanah Melayu", *Jebat*. Bil 2, hlm. 1.
2. Ho Hui Ling, 2015. "Kebangkitan Parti Komunis Malaya (PKM), 1968-1989: Penelitian Terhadap Kegiatan Komunis di Semenanjung Malaysia." *Jebat: Malaysian Journal of History, Politics and Strategic Studies*, Vol. 42 (1), hlm. 26.
3. Leong Chee Woh dilahirkan pada 11 November 1929 di Taiping, Perak. Sebelum menyertai pasukan polis beliau bekerja sebagai kerani di Majlis Perbandaran Taiping selepas zaman pendudukan Jepun. Beliau mula menyertai Pasukan Polis ketika zaman penjajahan British pada 1 Disember 1950 sebagai Inspektor Percubaan. Pada tahun 1953, beliau ditempatkan di Unit Cawangan Khas sehingga bersara pada 10 November 1984. Beliau menjawat jawatan sebagai Pengarah Cawangan Khas Malaysia (Operasi) dengan pangkat *Senior Assistant Commissioner Of Police* (SAC). Sepanjang perkhidmatan dalam pasukan polis, beliau juga pernah berkhidmat di Sarawak bagi menyelesaikan masalah keganasan komunis. Beliau juga merupakan pengasas kepada penubuhan Pasukan F. Beliau mempunyai pengalaman yang cukup luas dalam pasukan polis dan terlibat dalam perlbagai operasi termasuklah ketika darurat 1948-1960, konfrantasi Malaysia-Indonesia, Insurgensi komunis 1968-1989, dan tahap pembentukan Malaysia. Pengalaman yang luas ini membolehkan beliau menerima sembilan pingat sepanjang perkhidmatan beliau antaranya ialah daripada Pasukan Khas Amerika, Komanwel dan Tentera Malaysia. Pada tahun 2010 beliau menerima Pingat Panglima Mahkota Wilayah yang membawa gelaran Datuk. Beliau dianugerahi pingat Panglima Gagah Berani (PGB) oleh Yang di-Pertuan Agong Sultan Muhammad V.
4. Temu bual/wawancara dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh di AEON Cheras Selatan, Selangor, 17 Oktober 2017, 12 tengah hari.
5. *Regional Border Committee Office* (RBCO) ditubuhkan pada tahun 1965. Kerajaan Malaysia dan Kerajaan Thailand memutuskan untuk

membentuk penyusunan keselamatan bagi mendapatkan maklumat perisikan dan operasi terhadap pengganas komunis. Oleh itu, *Regional Border Committee* (RBC) ditubuhkan dan dikenali sebagai *Regional Border Committee Office* (RBCO) yang beribu pejabat di Songkhla, Selatan Thailand. Pada peringkat awal pembentukan, RBCO ditempatkan di *Thai Southern Region Command Headquarters* sehingga bangunan mereka sendiri siap dibina. Penubuhan RBCO ini lebih baik daripada *Combine Intelligence Headquarters* (CIH) dari segi kuasa, tanggungjawab dan pergerakannya yang lebih fleksibel dalam melancarkan operasi terhadap pengganas komunis serta melakukan penyusupan di sempadan Thailand/Malaysia. Sebelum ini CIH berperanan menangani ancaman komunis di Selatan Thailand. Antara peranan RBCO ialah sebagai pengumpul dan penyebaran perisikan yang berkaitan dengan PKM dan pengganas komunis. RBCO juga berperanan sebagai penyelaras kepada semua perisikan bersama berkaitan pengganas komunis.

6. Temu bual/wawancara dengan bekas Deputy Superintenden (DSP) Kamaruddin Hashim di Citta Mall, Subang, Selangor, 19 Ogos 2017, 11 pagi. Kamaruddin Hashim merupakan Pegawai Operasi Pasukan F dan terlibat dengan banyak operasi yang dijalankan. Beliau merupakan perancang utama dalam pasukan F ini dalam merencanakan tugas dan tindakan terhadap pengganas komunis di Malaysia.
7. *The Star*, 28th September 2017, hlm. 14.
8. Temu bual dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh.
9. Ramlah Adam, *Pahlawan Tegar Merdeka*, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 2014, hlm. 35.
10. Yuen Yuet Leng, *Nation Before Self and Values That Do Not Die*, Yuen Yuet Leng, Kuala Lumpur, 2011, hlm. 238.
11. Leong Chee Woh, *Scorpio on The Dragon's Demise: The Second Malayan Emergency, Communist Insurgency*, Leong Chee Woh, Kuala Lumpur, 2012, hlm. 270. Lihat juga *Utusan Malaysia*, 27 Ogos 1975, hlm. 1.
12. Ho Hui Ling, 2015. "Kebangkitan Parti Komunis Malaya (PKM), 1968-1989: Penelitian Terhadap Kegiatan Komunis di Semenanjung Malaysia." *Jebat: Malaysian Journal of History, Politics and Strategic Studies*, Vol. 42 (1), hlm. 33.
13. Temubual dengan DSP Kamaruddin Hashim.
14. *Harian Metro Online*, 24 Disember 2016, <https://www.hmetro.com.my/node/191342>, diakses pada 24 Disember 2016.
15. Leong Chee Woh, *Scorpio On The Dragon's Demise (The Second Malayan Emergency: Communist Insurgency 1970-1989)*, Leong Chee Who, Kuala Lumpur, 2012, hlm. 54.
16. *Mingguan Malaysia*, 12 Mac 2017, hlm. M2.

17. Ruhanas Harun, 2009. "Peningkatan Keselamatan Bersama Melalui Kerjasama Dua Hala Malaysia dan Negara-Negara Jiran." *Jebat Bil.* 36, hlm. 18.
18. Temu bual/wawancara dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim dan temu bual/wawancara dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh.
19. *Mingguan Malaysia*, 19 Mac 2017, hlm. M2.
20. *Mingguan Malaysia*, 26 Mac 2017, hlm. M2.
21. Temu bual dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh.
22. Temu bual DSP Kamaruddin bin Hashim.
23. *Mingguan Malaysia*, 2 April 2017, hlm. M2.
24. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
25. Temu bual dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh.
26. *Mingguan Malaysia*, 16 April 2017, hlm. M2.
27. *Mingguan Malaysia*, 9 April 2017, hlm. M2.
28. *Dead Letter Box* merupakan tempat untuk meninggalkan pesanan atau surat. Pengganas komunis berhubung dengan pengganas lain dengan meninggalkan pesanan di dalam *Dead Letter Box*. Maklumat atau mesej yang dibawa oleh pengganas komunis ditinggalkan sama ada dalam botol atau dalam tanah dan ditinggalkan di tempat-tempat untuk diambil oleh pengganas komunis lain. Penggunaan *Dead Letter Box* ini disebabkan oleh anggota Cawangan Khas khususnya Pasukan F berjaya memintas frekuensi radio untuk mengesan segala aktiviti perhubungan pengganas komunis dengan ibu pejabat PKM di Selatan Thailand. Oleh itu, dengan memintas frekuensi ini juga pasukan keselamatan dapat mengesan kedudukan pengganas komunis di hutan. Bagi mengelakkan komunikasi mereka dikesan oleh pasukan keselamatan, PKM menukar strategi menyampaikan maklumat dengan menggunakan *Dead Letter Box*.
29. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
30. *Mingguan Malaysia*, 16 April 2017, hlm. M2.
31. *Harian Metro Online*, 31 Disember 2016, <https://www.hmetro.com.my/node/192917>, diakses pada 15 Januari 2017.
32. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
33. *Mingguan Malaysia*, 7 Mei 2017, hlm. M2.
34. *Ibid*, hlm. M2.
35. *Mingguan Malaysia*, 7 Mei 2017, hlm. M2.
36. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
37. *Mingguan Malaysia*, 30 April 2017, hlm. M2.
38. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
39. *Mingguan Malaysia*, 11 Jun 2017, hlm. M2.
40. Temubual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
41. *Mingguan Malaysia*, 11 Jun 2017, hlm. M2.
42. *Mingguan Malaysia*, 18 Jun 2017, hlm. M2.

43. *Harian Metro Online*, 31 Disember 2016, <https://www.hmetro.com.my/node/192917>, diakses pada 15 Januari 2017.
44. *Mingguan Malaysia*, 18 Jun 2017, hlm. M2.
45. Operasi Kambing adalah bersempena dengan penyamaran yang dilakukan oleh anggota Pasukan F sebagai penternak kambing. Operasi Kambing ditukar kepada nama Operasi Ular apabila penemuan seekor ular sawa di dalam kandang kambing.
46. Temubual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
47. Temu bual dengan Sarjan Peralakan Rajoo atau Maniam, yang juga merupakan bekas anggota Pasukan F yang sentiasa melakukan tugas penyamaran sebagai pekerja ladang dalam beberapa operasi. Temu bual dilakukan di The Fairway View, Kelab Golf Titiwangsa PDRM pada 1 Mei 2018, 10 pagi.
48. Temu bual dengan ASP Abdul Kalam Suhaimi, bekas pegawai Pasukan F yang mengetuai Operasi Ular dan kebanyakannya terlibat dalam keseluruhan operasi Pasukan F. Temubual dilakukan di kediaman beliau di alamat No. 7 Jalan Pandan 11, Taman Pandan Jaya, 55100 Kuala Lumpur pada 28 April 2018, 2 petang.
49. *Mingguan Malaysia*, 14 Mei 2017, hlm. M2.
50. SJN/D R7109 Peralakan a/l Rajoo atau lebih dikenali dengan nama Maniam dalam kalangan anggota Pasukan F. Panggilan Maniam adalah kerana nama ini begitu sinonim dengan masyarakat India. Nama ini diberikan kepada beliau ketika mula menjalani tugas *under cover*. Sarjan Maniam mula menyertai pasukan polis pada 20 September 1980 dengan mendapat latihan awal di Pusat Latihan Polis (PULAPOL). Beliau kemudian mendapat latihan di Kem PPH Hulu Kinta Perak dan kemudiannya ke Kem PPH Tupah, Kedah. Beliau akhirnya bertugas di Batalion Ke-21 PPH Kerayong Pahang. Maniam berpengalaman luas dalam tugas penyamaran Pasukan F. Antara operasi yang beliau terlibat ialah Operasi Ular 1 di Kuala Kubu Baru, Operasi Ular 2 di Kerling, Operasi Limau di Ulu Yam Baru, Operasi Taalong di Tanjung Malim, Slim River, Sungai Buluh dan beberapa tempat di Selangor serta Operasi Paraku 2 di Sarawak. Setelah Pasukan F dibubarkan pada 1 Mei 1995 beliau juga menyertai Operasi Rambo di Sabah dan beberapa operasi melibatkan penjenayah yang memiliki senjata api. Sarjan Maniam memiliki kepakaran dalam melakukan penyamaran dan juga dapat mengenalpasti serta mengesan pengganas komunis. Ketika ini beliau masih lagi berkhidmat di Unit E1 Cawangan Khas, Bukit Aman.
51. Temu bual dengan Sarjan Peralakan Rajoo atau Maniam bekas anggota Pasukan F yang melakukan penyamaran dalam Operasi Ular dan kebanyakannya terlibat sebagai jurugambar dalam operasi Pasukan F. Temubual dilakukan di kediaman ASP Abdul Kalam

- Suhaimi di alamat No. 7 Jalan Pandan 11, Taman Pandan Jaya, 55100 Kuala Lumpur pada 28 April 2018, 2 petang.
52. ASP Abdul Kalam bin Haji Suhaimi merupakan salah seorang anggota Pasukan F yang banyak terlibat dengan operasi membanteras pengganas komunis sepanjang kerjaya menjadi anggota polis. Beliau yang dipanggil *Smokey* oleh rakan sepasukan kerana tabiatnya yang suka merokok (Gudang Garam) mula menceburkan diri dalam bidang kepolisan pada 12 Februari 1978. Pada bulan November 1982 beliau diserapkan ke Pasukan F. Pada tahun tersebut juga beliau dianugerahkan sebagai Pelatih Terbaik Orientasi. Sepanjang perkhidmatannya sebagai anggota polis beliau terlibat lebih daripada 30 operasi. Antara operasi yang disertainya ialah Operasi Ular 1 hingga Operasi Ular 22, Operasi Pancing, Operasi campuran bersama ATM, Operasi Pentas, Operasi Kelah, Operasi Kelong dan Operasi Taalong. Ketika bersama Pasukan F beliau berjawatan Cif Inspektor. Beliau memiliki beberapa kepakaran dalam selok-belok persenjataan khususnya letupan, penembak tepat dan berkebolehan dalam seni mempertahankan diri. Walau bagaimanapun beliau mengambil keputusan untuk berhenti daripada kerjaya polis pada tahun 1986 dengan jawatan Penolong Penguasa Polis (ASP). Beliau pernah menerima Pingat Keberanian Terbilang (PKT) pada tahun 1985 ekoran kejayaan cemerlang Operasi Ular.
53. Ibid, hlm. M2.
54. *Claymore mine* merupakan sejenis periuk api yang dikawal dengan alat kawalan jauh. Setiap *claymore mine* mengandungi 700 biji *ball bearing*. Letupan *claymore mine* ini mampu membunuh sekumpulan manusia di sekitar jarak 50 meter persegi.
55. Temu bual dengan ASP Abdul Kalam Suhaimi.
56. *Mingguan Malaysia*, 21 Mei 2017, hlm. M2.
57. Temubual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
58. *Utusan Malaysia*, 13 April 2017, hlm. M2.
59. *Mingguan Malaysia*, 28 Mei 2017, hlm. M2.
60. Temubual dengan bekas DSP Kamaruddin Hashim.
61. *Mingguan Malaysia*, 4 Jun 2017, hlm. M2. Rujuk juga <http://m.utusan.com.my/gaya-hidup/wira/operasi-kelisa-ah-poh-suk-3-komunis-tewas-1.489245>
62. Temubual dengan bekas Ketua Polis Negara, Tan Sri Mohd Rahim bin Noor di kediaman beliau di No 11 Jalan SS20/22 Damansara Utama, Petaling Jaya, Selangor pada 6 Januari 2018, 11 pagi. Tan Sri Rahim juga terlibat dalam beberapa siri pertemuan yang diadakan dengan Chin Peng bagi membincangkan tentang Perjanjian Damai Hat Yai pada 2 Disember 1989.
63. Temu bual dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh.

64. *Mingguan Malaysia*, 2 Julai 2017, hlm. M2. Rujuk juga <http://www.utusan.com.my/gaya-hidup/wira/operasi-taloong-chong-chor-masuk-jerat-1.498143>
65. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
66. *Mingguan Malaysia*, 2 Julai 2017, hlm. M2.
67. *Mingguan Malaysia*, 9 Julai 2017, hlm. M2.
68. Sejenis pau yang telah dicampurkan dengan ubat tidur. Campuran ini bertujuan untuk menjadikan pengganas komunis pengsan. Cara ini memudahkan Pasukan F menangkap pengganas tersebut.
69. Temu bual dengan Datuk Dr. Leong Chee Woh.
70. Temu bual dengan bekas DSP Kamaruddin bin Hashim.
71. Leong Chee Woh, *Scorpio On Dragon's Demise (The Second Malayan Emergency Communist Insurgency 1970-1990)*, Leong Chee Woh, Kuala Lumpur, 2012, hlm. 250.

Rujukan

- Harian Metro Online*. 24 Disember 2016. <https://www.hmetro.com.my/node/191342>. diakses pada 24 Disember 2016.
- Harian Metro Online*. 31 Disember 2016. <https://www.hmetro.com.my/node/192917>. diakses pada 15 Januari 2017.
- Ho Hui Ling. 2015. "Kebangkitan Parti Komunis Malaya (PKM), 1968-1989: Penelitian Terhadap Kegiatan Komunis di Semenanjung Malaysia." *Jebat: Malaysian Journal of History, Politics and Strategic Studies*. Vol. 42 (1), 23-53.
- Ho Hui Ling. 2015. *Pergerakan Bersenjata Parti Komunis Malaya 1968-1989 Kebangkitan Semula dan Penumpasannya*, Kuala Lumpur. Universiti Malaya.
- Leong Chee Who. 2012. *Scorpio on The Dragon's Demise: The Second Malayan Emergency, Communist Insurgency*. Kuala Lumpur: Leong Chee Woh.
- Leong Chee Who. 2008. *Scorpio on The Dragon's Trail*, Kuala Lumpur: Leong Chee Woh, Leong Chee Who. 2008. *Scorpio In The Dragon's Playground*. Kuala Lumpur: Leong Chee Woh.
- Leong Chee Who. 2008. *Scorpio Against The One-Eyed Dragon*, Kuala Lumpur: Leong Chee Woh.
- Leong Chee Who. 2009. *Scorpio The Communis Eraser*. Kuala Lumpur: Leong Chee Who.
- Mingguan Malaysia*, 12 Mac 2017.
- Mingguan Malaysia*, 19 Mac 2017.
- Mingguan Malaysia*, 26 Mac 2017.
- Mingguan Malaysia*, 2 April 2017.
- Mingguan Malaysia*, 9 April 2017.

Mingguan Malaysia, 16 April 2017.

Mingguan Malaysia, 30 April 2017.

Mingguan Malaysia, 7 Mei 2017.

Mingguan Malaysia, 14 Mei 2017.

Mingguan Malaysia, 21 Mei 2017.

Mingguan Malaysia, 28 Mei 2017.

Mingguan Malaysia, 4 Jun 2017.

Mingguan Malaysia, 11 Jun 2017.

Mingguan Malaysia, 18 Jun 2017.

Mingguan Malaysia, 2 Julai 2017.

Mingguan Malaysia, 9 Julai 2017.

Nurul Huda/Ariffin bin Muda. 1972/73. "Darurat: Implikasinya Terhadap Kemasyarakatan dan Ekonomi di Tanah Melayu". Jebat Bil. 2, 73-80.

Ramlah Adam, 2014. *Pahlawan Tegar Merdeka*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Ruhanas Harun, 2009. "Peningkatan Keselamatan Bersama Melalui Kerjasama Dua Hala Malaysia dan Negara-Negara Jiran." Jebat Bil. 36, 16-40.

Temu bual dengan Pegawai Perhubungan Pasukan F, ACP Abdullah Mohamad Piah di RBS Bistro Jalan 9/9c Seksyen 9, 43650 Bandar Baru Bangi, Selangor, 30 September 2017, 3 prtang.

Temu bual dengan bekas pegawai Pasukan F, ASP Abdul Kalam Suhaimi, di No. 7 Jalan Pandan 11, Taman Pandan Jaya, 55100 Kuala Lumpur pada 28 April 2018, 2 petang.

Temu bual dengan pengasas Pasukan F. Datuk Dr. Leong Chee Woh di AEON Cheras Selatan, Selangor, 17 Oktober 2017, 12 tengah hari.

Temu bual dengan Pegawai Perhubungan Pasukan F. DSP Mohd Aizat, di kediaman Tan Sri Rahim Noor di No 11 Jalan SS20/22 Damansara Utama. Petaling Jaya, Selangor pada 6 Januari 2018, 11 pagi.

Temu bual dengan bekas anggota Pasukan F. Sarjan Peralakan A/L Rajoo (Maniam). di The Fairway View. Kelab Golf Titiwangsa PDRM pada 1 Mei 2018. 10 pagi.

Temu bual dengan bekas anggota VAT 69, SM Apot a/k Saat. di Majlis Santai Merdeka Bersama VAT 69 Komando di Residensi Suasana@Damai. Damansara Damai pada 26 Ogos 2017. 3 petang.

Temu bual dengan bekas Pegawai Pasukan F. Superintendent Kamaruddin bin Hashim atau *Kenny* di Citta Mall. Subang, Selangor. 19 Ogos 2017. 11 pagi.

Temu bual dengan bekas Ketua Polis Negara, Tan Sri Rahim Noor di No 11 Jalan SS20/22 Damansara Utama. Petaling Jaya. Selangor pada 6 Januari 2018. 11 pagi.

The Star. 28 September 2017.

Utusan Malaysia. 27 Ogos 1975.

Utusan Malaysia. 13 April 2017.

Yuen Yuet Leng. 2011. *Nation Before Self and Values That Do Not Die*. Kuala Lumpur. Yuen Yuet Leng.

Nota Biografi

Roslan Bin Muhamad (roslanmuhamad@gmail.com) merupakan Pegawai Perkhidmatan Pendidikan yang bertugas di Sekolah Kebangsaan Sungai Buaya, Banting, Selangor. Beliau merupakan pelajar di peringkat Ijazah Doktor Falsafah di Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI) dalam bidang Sejarah Malaysia.

Ishak Bin Saat (ishakhj@fsk.upsi.edu.my) merupakan Profesor di Jabatan Sejarah, Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI). Beliau juga merupakan professor pelawat di Pendidikan Jarak Jauh (PJJ) Universiti Sains Malaysia (USM) dari 1 Disember 2017 hingga 31 Julai 2018.